

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Палацкая вул. 4. — (Wilno, ulica Polocka 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да
6 гадзіны апрача свята.
Газета выходзіць раз у тыдзень.
Падпіска на адзін месяц 1 зл., на 3
мес.—2 зл., на 6 мес.—4 зл., на год—8 зл.
Перамена адрэсу 30 гр.

Цана абвестак:
на 1 старонцы 30 грошаў, на 2 і 3 —
25 грошаў і на 4 — 20 грошаў за ра-
док дробнага друку ў вадняй папосцы.
Жадаючыя іншых абвестак павінны
звярнуцца да Адміністрацыі.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ

САМІ САБЕ.

Зрабіўшы кароткі агляд беларускай працы ў Беларусі пад Польшчай за апошнія 6—7 гадоў, можам устанавіць з аднаго боку карысненія, з другога непажаданыя рэзультаты. Да першых бязумоўна можым залічыць нацыянальнае ўсведамленне беларускіх мас. Праца беларускіх паслоў і беларускіх палітычных партыяў у Сойме і на вёсцы пайшла амаль выключна па лініі працы палітычнага характару.

Рэзультаты гэтай працы даказалі, што беларусы пад Польшчай прадстаўляюць даволі вялікую сілу, з якой трэба лічыцца. Тое палітычнае ўсведамленне, якое відзім цяпер на вёсцы ня ёсць толькі плодам адной працы беларускіх партыяў, але ў вялікай меры, таксама плодам польскай палітыкі адносна беларусаў, як у галіне гаспадарчай, так культурна-просветнай, сацыяльнай і іншай. Палітыка клясавага, нацыянальнага і рэлігійнага ўціску якраз памагла беларускім дзеячам пажыць добры ўрадак у справе нацыянальнага ўсведамлення беларускага сялянства і наагул беларускіх мас.

Затое рэзультаты беларускай працы ў галіне гаспадарчай і культурнай вельмі непажаданыя. Наагул беларусы, якія ня маюць сваіх капіталістаў і сваёй буржуазіі (што часткава можа і пажадана) дагэтуль гаспадарча вельмі слаба стаялі. Апрача зямлі, на якой працуе селянін (праўда, гэтай зямлі яму не хапае, адчувае ён зямельны голад) іншых беларускіх варштатаў працы бадай ня было сусім. У часе сусветнай вайны дзякуючы розным забаронам вольнай прадажы пачалі на нашых землях паўставаць спажывецкія коопэратывы. Коопэратывы гэтыя, можна сказаць, былі першай эканамічнай пляцоўкай беларускай. Аднак лёс гэтых гаспадарчых інстытуцыяў быў сусім незавідны. Палітыка ўлады якраз даканала сваёй мэты, не даючы магчымасці развівацца цэнтральнай беларускай арганізацыі коопэратываў; наступіла ліквідацыя яе і перадача ў польскія рукі. Аб іншых эканамічных беларускіх установах няма чаго і ўспамінаць, бо яны паміралі раней, чым патрапілі прыйсці на свет.

Пераходзячы да рэзультатаў у галіне культурнага жыцця, на жаль трэба падчыркнуць, што і тут маем вельмі мала пацехі. Справа школьная ўсім добра вядома і аб ёй на'т ня трэба распісывацца. Справа беларускага выдавецтва, ёсць галінай, у якой найбольш самі маглі-б выказаць сваю сілу і сваю культуру. Аднак беларускае выдавецтва стаіць амаль што не на пункце замярзання. Калі ў год выдана некалькі кніжак, дык гэта зьяўляецца нічым для беларускага грамадзянства і беларускіх культурна-грамадзкіх патрэбаў.

Перад вайной, калі сьведамасць беларускіх мас яшчэ спала цяжкім сном, так-жа

выдаваліся гэтыя некалькі кніжак у год. Як тады, так і цяпер беларусы не атрымлівалі ад ураду дапамогі на выдавецтва; грошы ішлі толькі ад грамадзянства. Дык можа быць сусім ясным, што прычына заняпаду культурнай працы не цалком ляжыць па старане палітычных умоў, а па старане нас самых, па старане беларускіх дзеячоў, якія ўжо забыліся цяжка і сымтэматычна працаваць. Трэба з прыкрасцю сьцьвердзіць, што займаючыся палітыкай, за мала зьявталі ўвагі на гаспадарчае і культурна-просветнае жыццё, тым больш гэта непажадана, бо якраз ад гэтых галін грамадзкага жыцця залежыць палітычныя ўмовы. Ня глядзячы на ўсялякія перашкоды, беларусам трэба ўзяцца за арганізаваную працу на гаспадарчым і культурна-просветным грунце. Трэба памалу самым станавіцца на ногі, не аглядацца на чужую ласку, трэба шукаць працы для беларускай безработнай інтэлігенцыі, трэба ствараць абставіны, пры якіх селянін мог-бы атрымаць найбольшы даход з сваёй працы, а разам з узростам даходу селяніна і разам з працай беларускіх інтэлігентаў будучы тварыцца лепшыя ўмовы да самастойнага культурнага беларускага жыцця, будзем самі сабе памагаць.

Адам Вільдзюневіч.

Ці патрэбна нам свая сялянская арганізацыя?

Вось пытаньне, на каторае здавалася-б павінен быць прасты адказ: але, патрэбна. Але на жаль ня ўсе гэтак думаюць.

Ёсць яшчэ шмат людзей, каторыя сьведома, ці несьведома крычаць, што беларускаму мужыку арганізацыя непатрэбна, што дзеля гэтага ёсць работніцкія партыі, каторыя бароняць інтэрэсы сялян і, нарэшце, што беларускі селянін да арганізацыі яшчэ ня вырас. На жаль гэтыя паасобныя выкрыкі падтрымлююць навет і цэлыя партыі, довадам чаго можа служыць хоць-бы тое, што калі нарадзіўся Беларускі Сялянскі Саюз, то некаторыя партыі, як беларускія так і польскія паднялі крык, што гэта здрада работнікаў, пагвалчэнне адзінага працоўнага фронту. Пакідаючы ўсё гэта на баку, разгледзім, што так спалохла праціўнікаў сялянскага руху. Паставім сабе пытаньне: каму абыходзіць арганізацыя Беларускага Сялянскага Саюзу? Ясна, што для селяніна і для работніка яна ня шкодна, бо як работніку, так і селяніну трэба мець свае самастойныя клясовыя арганізацыі. Арганізацыя беларускага сялянства можа быць грознай толькі для абшарніка, спекулянта, і людзей жывучых на нашай сьпіне. Арганізацыя беларускага сялянства зьяўляецца неабсяпечнай, для польскі і расейскіх партыяў, усіх кірункаў, бо падыймае нацыянальную і клясавую сьведомасць сярод сялянства. Арганізацыя ся-

лянства не падабаецца і некаторым беларускім партыям. Прычына—партыйная завісьць.

Такім спосабам мы бачым, што амаль ня ўсе праціўнікі беларускага сялянскага руху ёсць арганізаванымі ў свае партыі і толькі страх згубіць свае двары, пазбавіцца лёгкага хлеба, страх згубіць свае нацыяналістычныя ўплывы сярод шматміліённага беларускага сялянства, дробныя партыйныя інтрыгі—прымушаюць іх крычэць і працівіцца ўсімі спосабамі ідэі арганізацыі беларускага сялянства. Бяручы гэта пад увагу, мы павінны яшчэ з большаю адвагаю і энэргіяй узяцца за будаваньне свайго жыцця на падвалах сялянскай арганізацыі.

Пастараемся-ж яшчэ раз выясніць усю карысьць арганізаванага жыцця.

Дык вось, сялянская арганізацыя, ці то будзе, Грамада, ці Гурток, назвацьне ня важна, перадусім згуртуе нас, зьяжа ўзаемна сьведомаю дысцыплінаю, прывучыць да салідарнасьці, парадку, вытрываласьці і адвагі да раз намечанага дзела. Арганізацыя будзе будзіць у нас нацыянальную, сацыяльную сьведомасць.

Арганізацыя дасць нам магчымасьць мець уплывы на ход дзяржаўнага жыцця, бо згуртаваныя ў партыю, будзем прадстаўляць вялізарнаю сілу, з катораю нашым праціўнікам прыдзецца лічыцца заўсёды. Арганізаванаю сілаю мы лягчэй даб'ёмся сваіх законных правоў на зямлю, барджэй даб'ёмся роднай школы, нацыяналізацыі царквы і ксясьцёла, забясьпечым сябе ад гвалту адміністрацыі. Арганізацыя праз адзін із сваіх відаў—коопэрацыю паможа нам і эканамічна. Праз коопэрацыю рознага роду вылезем з рук прыватнага купца-спекулянта; падымем наш дабрабыт, а гэтым дастанем магчымасьць змяніць варункі вёскавага жыцця. Седзячы на вёсцы, можна, шляхам арганізацыі, супакойць свой духоўны голад: чытальнай, бібліятэчкаю, ладжаньнем вечароў-спэктакляў, канцэртаў, курсаў, народных дамоў, унівэрсытэтаў і г. д. Арганізацыя прыдасць вёскавай думцы болей вагі і сілы чым цяпер, болей будзе свабоды для асабістай дзейнасьці. Найгалаўнейшае, што даець нам арганізацыя, то гэта правы чалавека, так у сучасны момэнт пагвалчаныя. Ня трэба думаць, браткі сяляне, што ўсё гэта мы дастанем адразу, як толькі запішамся ў сябры Саюзу, не, усё гэта прыдзецца завабываць доўгай, упорнай барацьбою. Такім парадкам на пастаўленьне пытаньне: ці патрэбна нам наша сялянская арганізацыя, адкажам смела, што патрэбна. Першую спробу у гэтым кірунку:—Бел. Сялянскі Саюз мусім шчыра прывітаць і хто ведае, калі-б гэтая арганізацыя паўстала раней, то можа быць нам і не прыйшлося-б пераносіць ўсю цяжкую пасляваеннага часу, увесь самадум адміністрацыі, усю нацыянальную і сацыяльную несправядлівасьць.

Кастусь Бял. долі.

3 арганізацыйнага жыцця Беларускага Сялянскага Саюзу.

Беларускі Сялянскі Саюз зьяўляецца палітычнай партыяй, якая стаіць на грунце сялянскіх інтэрэсаў і якой праграма ўжо была друкавана ў «Сялянскай Ніве». (Друкаваную праграму можна дастаць у Саюзе — Вільня, Полацкая 4—7).

Выканаўчымі органамі Саюзу апрача цэнтральнага камітэту ёсць акружныя і сельскія камітэты.

Згодна з § 14 статуту Саюзу, калі ў якім мейсцы знойдзецца ня меней як 3 асобы, якія прызнаюць праграму Беларускага Сялянскага Саюзу, то тыя асобы твораць гурток Сялянскага Саюзу.

Аб утварэнні такога гуртка ініцыятары павінны паведаміць Цэнтральны Камітэт Беларускага Сялянскага Саюзу. Паведамленне такое можа быць напісана ў такой форме:

У Цэнтральны Камітэт
Беларускага Сялянскага Саюзу
§ Вільні, Полацкая 4—7.

Пазнаёміўшыся добра з Праграмай і Статутам Беларускага Сялянскага Саюзу, і жадаючы працаваць на карысьць Бацькаўшчыны пад сьцягам Сялянскага Саюзу, ніжэй падпісаныя залажылі гурток (сельскі камітэт) Беларускага Сялянскага Саюзу ў вёсцы вол. павету.

У часовы камітэт гуртка ўваходзяць:
старшыня гр.
скарбнік гр.
сэкрэтэр гр.

Камітэт месціцца ў доме (падаць прозьвішча і імя гаспадара хаты).

Дамаганьні паслоў Бел. Пасольск. Клюб.

(У справе беларускай школы).

15-га ліпня Беларускі Пасольскі Клуб выслаў Міністру Асьветы заяву наступнага зьместу:

«Цяжкае палажэньне беларускай школы ў Польшчы прымушаў беларускіх паслоў ня раз выступаць у Сейме і перад урадам з адпаведнымі прапозыцыямі і дамаганьнямі. Аднак да гэтага часу ўсе нашы заявы ня былі трактаваны прыхільна і на далей адносна нас вялася палітыка зьнішчэньня.

Сяньня мы прымушаны зьявнуцца да цяперашняга ўраду з надзеяй, што гэты ўрад зразумее нашы беларускія культурна-просьветныя патрэбы і споўніць нашы ніжэй паданыя дамаганьні:

1) Адчыненне або ператварэньне з пачаткам школьнага году 412 беларускіх пачаткавых школаў, на якія пададзены дэкларацыі.

2) Безадкладнае адчыненне дапаўняючых 3-хмесячных курсаў для беларускіх вучыцельцаў на 400 душ.

3) Дапамога для 4-х існуючых беларускіх гімназіяў (у Вільні, Наваградку, Радашковічах і Клядку), прызнаньне праў матуры (публічнасьці) кончыўшым беларускія гімназіі.

4) Адчыненне 2-х вучыцельскіх беларускіх сэмінарыяў.

5) Скасаваньне двумоўных школаў (утрачывістчных) і скасаваньне загаду Міністра Асьветы ў справе мовы навучаньня географіі і агульнай гісторыі.

6) Скасаваньне загаду з дня 7.I. 1925 г. да школьнай уставы з дня 31.VII. 1924 г.

7) На кожнае дамаганьне бацькоў дзяцей у школьным веку, адчыняць беларускіх пачаткавых школаў.

8) Недапушчэньне ніякіх перашкодаў на адчыняньне праз беларус. культурна-асьветныя Т-вы прыватных беларускіх школаў пачаткавых, ніжшых, сярэдніх, а так-жа курсаў.

9) Увядзеньне беларускай мовы як выкладовай у Праваслаўнай Сэмінарыі ў Вільні і каталіцкіх сэмінарыях у Вільні і ў Пінску.

10) Адчыненне Беларускага Вучыцельскага Інстытуту для вучыцельцаў сярэдніх бе-

У сувязі з вышэйпаданым просім зацьвердзіць тымчасовы склад камітэту гуртка ў нашай вёсцы.

(Подпісы 3-х асоб вышэйпаданых сяброў камітэту)

Дня 1926 г.

вёска

пошта

3 жыцця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

1. Аб арганізацыі Інстытуту.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры зьяўляецца таварыствам, якое не займаецца палітыкай, а толькі гаспадарчымі і культурна-асьветнымі справамі.

За час свайго даволі кароткага існаваньня Інстытут ужо аткрыў аддзел у Вільні і прыступіў да арганізацыі аддзелаў у Наваградку, Радашковічах, Баранавічах і Горадні. Гурткі Інстытуту аткрыты ў паведах: Браслаўскім, Бельскім, Баранавіцкім, Наваградзкім, Несьвіскім і Слоніміскім.

Вельмі пажадана каб у кожнай вёсцы залажыўся гурток. Статут Інстытуту можна дастаць у Віленскім Аддзеле Інстытуту (m. Wilno, Zawalna 7) прысылаючы паштовых значкоў на 16 грошы. Інструкцыя, як аткрываць гурткі Інстытуту была надрукавана ў № 19 і 20 «Сялянскай Нівы».

2. Да ведама гурткоў Інстытуту.

I.

Прыпамінаем гуртком Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, што § 5 b) статуту кажа: «Т-ва інфармуе адпаведныя ўлады аб гаспадарчым стане, патрэбах эканамічных і культурных сяброў, а так-жа бароніць іх інтэрэсы натуральнай і культурнай; арганізуе праўную помач сябром і дае праўныя парады, як просьбы і паданьні да ўладаў і прыватных інстытуцыяў».

Апіраючыся на гэтым параграфі Інстытут мае права выступаць перад Земскімі Урадамі, Міністэрствам Зямельных Рэформаў і Зямельным Банкам у справе парцэляцыі зямлі, у справах зацьверджаньня тых ці іншых кандыдатаў на парцэлі і ў справах ліквідацыі сэрвітутаў, лучэньня грунтаў, пазыкаў і іншых. У гэтакіх справах гурткі павінны зварочвацца ў аддзел або ў цэнтралю.

Што да заяваў ад імя сялянаў да ўладаў, дык такія заявы могуць пісаць гурткі.

II.

Згодна з § 61 статуту ўсе сябры Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры маюць права насіць значок Інстытуту, які складаецца з коласа і довавай галінкі. Даволі прыгожай формы значкі ўжо зробленыя і гурткі могуць даставаць іх. Сябра плаце гуртку за значок 1 зл. 50 гр., з якіх грошы гурток павінен заплаціць у Аддзел або ў Цэнтралю 1 зл. 20 гр.

Заказы на значкі гурткі могуць прысылаць у Віленскі Аддзел Інстытуту.

Печаткі для гурткоў каштуюць па 6 зл. з перасылкай. Грошы на печаткі трэба пасылаць у Віленскі Аддзел.

ларускіх школаў і Беларускага Гуманістычнага Аддзелу ў Віленскім Унівэрсытэце.

11) Утварэньне спецыяльнай адміністрацыі для беларускага школьніцтва.

12) Даваньне дапамог на беларускае выдавецтва.

13) Да часу ўвядзеньня ў дзяржаўным бюджэце адпаведных пазыцыяў зьвязаных з паданымі дамаганьнямі, безадкладнае асыгнаваньне наступных сум:

Да пункту 2, на вучыцельскія курсы 240.000 зл. Да пункту 3, на гадавыя дапамогі гімназіям 216.000 зл. Да пункту 4, на вучы-

Ува ўсіх справах датычачых арганізацыі

Беларускага Сялянскага Саюзу

і запісі ў сябры просім зьявртацца па адрэсу:

m. Wilno, ul. Połocka 4 m. 7.
Беларускі Сялянскі Саюз.

БЕЛАРУСЫ, аткрывайце свае прыватныя беларускія школы!

Каб скараць дабіцца ўрадовай беларускай школы, кожная вёска павінна пакуль што аткрыць прыватную беларускую школу, калі блізка ёсць беларускі вучыцель. Усе клопаты ў атрыманьні дазволу на школу бяре на сябе Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры. Вы толькі павінны неадкладна прыслаць у Інстытут (Wilno, ul. Zawalna 7) такія даныя:

- 1) У чыей хаце мае быць школа, яе размеры і колькі мае вакоў?
- 2) Сьпісак дзяцей.
- 3) Кандыдата на вучыцеля, яго дакумэнты аб кваліфікацыі і жыцьцёвыя напісаны вучыцелям па беларуску і папольску.
- 4) Адрэс вучыцеля і складаючага заяву селяніна.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

Да беларускага настаўніцтва.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры, згодна з адной з сваіх мэтаў—пашырэння асьветы, прыступае да шырокай акцыі школьнай, якая імкнецца да закладаньня пачаткавых беларускіх школ, вучыцельскіх курсаў, гімназіяў і іншых.

У зьвязку з гэтым Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры зьявртаецца да ўсіх настаўнікаў-беларусаў з просьбай прыняць удзел у гэтай працы пашырэння беларускай асьветы і гэтым будаваць фундамант для лепшага жыцця беларускага народу.

З гэтай мэтай Інстытут просіць усіх настаўнікаў беларусаў (безработных і маючых працу ў той ці іншай школе) зарэгістравацца ў Віленскім Аддзеле Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры (Завальная 7), прысылаючы пасля запаўненьня такія анкеты:

1. Прозьвішча, імя і век
2. Адрэс.
3. Якая асьвета (настаўніцкая і агульная)?
4. Як прыгатаваны з беларусказнаўства?
5. Ці знае польскую мову?
6. Ці мае пасьведчаньне польскага грамадзянства, або польскі пашпарт?
7. Ці працуе ў школе, а калі не, то ці хоча працаваць у беларускай школе прыватнай, або публічнай?
8. У якой вёсцы або мястэчку хацеў-бы быць вучыцелем у беларускай школе?
9. Ці ў той вёсцы ёсць польская школа, ці не?
10. Ці жыхары той вёскі падалі дэкларацыі школьных на беларускую школу?
11. Ці вёска мае адпаведны будынак пад школу і хто зьяўляецца ўласнікам яго.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

цельскія сэмінарыі 192.000 зл. Да пункту 12, на выдавецтва 400.000 зл

У сувязі з вышэйшым маем надзею, што Пан Міністар з належным зразуменьнем разгледзіць мінімальныя дамаганьні беларусаў у галіне культурна-асьветнай і ў як найбліжэйшым часе будуць яны аканчальна прыхільна выпраўнены».

Сяляне! Чытайце сваю газету
„Сялянскую Ніву“.

ПРАМОВА

пасла кс. Адама Станкевіча на паседжанні Сойму 5.VII.26. у справе змены Канстытуцыі.

Высокі Сойме!

Пасья слаўнай прамовы пасла Дашынскага ў справе змены Канстытуцыі, глыбока аналізуючай сучасныя грамадзкія балячкі, трудна што-небудзь дадаць.

Аднак, выпайваючы волю сваіх выбаршчыкаў, ад імя Беларускага Клубу мупу сказаць і сваіх некалькі слоў.

Паводлуг нашага пераканання дзяржаўны праект змены Канстытуцыі мае на мэце, прадусім, змаганьне з дэмакратызмам, а што ідзе за гэтым — парлямэнтарызмам.

Праўда, што сягоньня дэмакратызм перажывае крызіс, унутраную хваробу. Праўда, вядома ўсім, што ўся Эўропа стогне пад цяжарам хвароб грамадзкіх, дэмакратызм каторых выявіць ня можа, але з другога боку так жа ясна, што змаганьне з гэтым дэмакратызмам у кірунку развіцця індывідуалізму, або ў кірунку паглыблення тых самых недамаганьняў дэмакратычных, ня ёсьць вырашэньне грамадзкіх балячак.

Згаджаюся з паслом Дубановічам, што апрача сіл стыхійных, масавых і груп грамадзкіх, патрэбны ёсьць розум, але трэба згадзіцца і з тым, што, калі гэты розум, інтэлект будзе выкарыстаны на дабро прыватных кішэняў, а не pro publico bono (агульнае дабро), то ясная рэч, што інтэлект гэты то ж нічога не паможа і гэтых балячак грамадзкіх ня выявіць.

Гісторыя ідзе ў кірунку здабывання правоў не для адзінак, не для азьвірэлага, хвараблівага індывідуалізму, але ў кірунку здабывання правоў для грамадзкіх групаў. Дык, адчасць, зразумелым ёсьць, калі не захопленне, то пэўнае здавольненне, якое ня двузлучна можна было бачыць у душах нават мас беларускіх, з тых маёвых, так сумна закончальных, падзеяў, бо псыхіка грамадзкая не чакае для сябе шчасця з паглыблення хвараблівага індывідуалізму, гэтае крыніца ўсіх хваробаў, але з працы на карысьць грамадзкіх групаў. Гэтую працу, гэты кірунак, гэтую санацыю грамадзкую масы нашыя хацелі вычуць і бачыць у пачынанні Маршалка Пілсудскага. Аднак маёвья падзеі не апраўдаліся і сяньня, ізноў, народ наш астаўся і далей пры разбітым карыце. Але народ наш ня здзіўлены, бо ён ведае, што гэтыя рэчы, рэчы грамадзкія ня робяцца людзьмі, якія, праўду сказаўшы, ня маюць паняцьця аб ідэалах грамадзкіх, а маюць толькі нейкія фантазіі асабістыя, нейкія рамантычныя імкненьні.

Народ наш сягоньня зусім перакананы, што доля яго знаходзіцца ў ягоных руках, і што, калі ў яме прасьледаваньняў і няволі, у якой цяпер у Польшчы апынуўся, ня вытрымае, калі чара жыцця яго горкага зачне ліцца з берагоў, то напэўна знойдзе выхад з гэтага палажэньня сваім мазалём, сваёю працаю.

Сьцьвярджаю яшчэ раз, што чын Маршалка Пілсудскага не данаў сваіх мэты, хоць, пэўна-ж, мы сьведома ніколі вялікай вагі да яго не прывязывалі. Сьцьвярджаю так жа, што цяперашні ўрад стаіць пад сьцягам змаганьня з дэмакратызмам і парлямэнтарызмам, за што можна было-б яго пахваліць, калі-б гэта акцыя, гэтае імкненьне ўраду ішло на шляху гісторыі, на шляху вымогаў часу, а не назад, не па шляху нацыяналістычных эгаізмаў, не па шляху нейкіх там фашыстоўскіх фантазіяў.

Бо з усяго відаць, што, як гэта ня дзіўна, як п. Пілсудскі, так і пастаўлены праз яго ўрад цяперашні, ідзе ў кірунку здабывання для сябе ляўраў à la Муссоліні. Рэч ясная, што гэта псыхічна ёсьць зусім зразумелым; сягоньня шырокі грамадзянства пасья вайны маральна змучаныя, і шукаючы нейкага аканчальнага выхаду, часова могуць, нават, патураць гэтаму кірунку, але гэта будзе толькі часова, бо трэба-ж лічыцца з пэўнымі грамадзкімі правамі, правамі гістарычнымі. Цяпер урад пашоў у кірунку абаротным, проці гісторыі. Доказаў на гэта ёсьць даволі. Найлепшым аднак жа даказам ёсьць унесены праект змены Канстытуцыі.

Прыгледзімся хаця з большага да зместу гэтай слаўнай ustawy.

Прадусім разгледзім пункт 3 арт. 25, які кажа: „Сойм сазваны ў верасні на звычайную сэсію будзе зачынены па 4 месяцах ад дня зладжэньня праз урад праекту бюджэту. Калі ў працягу гэтага часу дзяржаўны бюджэт ня будзе ўхвалены, праект бюджэту ўнесены праз урад атрымавае моц ustawy (арт. 4) і будзе апублікаваны ў „Dzienniku Ustaw“, як распараджэньне Прэзыдэнта Рэчпашпалітай“. Калі-ж гэты 3 пункт 25 артыкулу палучым з наступным артыкулам (пункт 2), які кажа, што Прэзыдэнт Р-тай можа распусьціць Сойм і Сэнат на прапазыцыю Рады Міністраў, то будзе ясна, аб што тут ураду ідзе. Ідзе аб тое, каб Сойму ня было тады, калі ўрад сабе гэтага ня хоча. Каб масы ніколі не маглі праз сваіх прадстаўнікаў выказаць свае пагляды і патрэбы, каб не маглі кантраляваць чыны і пляны ўраду. На моцы зьмененай Канстытуцыі, урад, пры не пажаданых для яго абставінах, будзе заўсёды прыходзіць з праектам роспуску Сойму і будзе рабіць тое, што яму падабаецца.

Наступныя артыкулы, у якіх даецца проста дзіўную ўладу Прэзыдэнта Р-тай, бо ўладу ўставадаўчаю, зьявляюцца нейкім дзівовішчам праўным, нідзе ў Эўропе не практыкаваным, зьяўляюцца супярэчнасьцямі самой у сабе.

Калі ясна прадставім усё гэта, то зусім добра зразумеем, пашто ўсё гэта ўрад прападуе і што сабіраецца рабіць, атрымаўшы апрабату на гэтую ўставу ад Высокага Сойму.

Капчаюць, я мупу адзначыць, што дзеля таго, што цяперашні Сойм ёсьць хворы, бо ня можа аздаравіць хваробы нашага змучанага народу, што, наагул, гэта сапраўды ня Сойм, а нейкае непаразуменьне, адзіны выхад з цяжкага палажэньня відзім у скорым роспуску гэтага Сойму і рас-

саньні новых выбараў, на падставе староў, бяз якіх зьменаў выбарчай ардынацыі.

Ніколі мы ў гэтай Палаце не зналішлі палежнага зразуменьня для нашых спраў. Пастаянна адносілася тут да нас з пагардаў уся Палата, з дужа малымі выняткамі, ішла на перакор нашым найсьвяцейшым імкненьням.

Было-б так-сама дзіўным, каб мы ў які-кольчы спосаб прычыніліся да падтрыманьня цяперашняга ўраду і яго гэтай ustawy.

Урад цяперашні адносна нас вядзе палітыку ўрадаў папярэдніх.

Пасья маёвага перавароту сытуацыя ані троха не зьмянілася на лепшае.

І сягоньня, як і раней вядзецца праца ў кірунку ўзмацненьня вайсковага асадніцтва, у кірунку адабраньня нашай бацькаўскай зямлі на карысьць прыбышоў асаднікаў, і сягоньня практыкуецца далей у шырокім маштабе, і сягоньня практыкуецца прасьледаваньне беларускае інтэлігенцыі, прасьледаваньне духавенства беларускага (пас. Васыччук: Нават каталіцкага!) засудзішы, напрыклад, на два гады крэпасці толькі за шчырую працу на культурнай ніве для Беларускага Народу, як гэта было з кс. Гадлеўскім. Усё гэта цяперашні ўрад бачыць, бачыць і маўчыць (пас. Васыччук: За гэта будучь у пекле смажыцца!) (Віцэмаршалак Дэмбскі звоніць). Такая-ж самая палітыка вядзецца адносна Літвіноў, Украінцаў і Жыдоў.

Бяручы ўсё гэта пад увагу, заяўляю, што галасаваць будзем проці ўрадавага праекту.

3 Радавай Беларусі.

50 прац. дзяцей бяз школы.

„Известия“ паведамляюць, што на сэсіі Ц. И. К. у дакладзе Наркомфіна 29.VI. у Менску Захарчэнка заявіў, што ў Полацкім округе ў школах мае магчымасьць вучыцца толькі 50 прац. агульнага ліку дзяцей школьнага веку. Далей дакладчык сьцьвердзіў недахват зямлі і бальніц у тым-жа округе.

Навуковая камандыроўка за межы.

Інбелкульт паставіў камандыраваць для навуковай працы ў Польшчу і Чэхаславакію Г. Гарэцкага для вывучэньня па новых статыстычных матэрыялах эканамічнага становішча гэтых краін.

Першы выпуск Беларускага Сэктару Камуністычнага Унівэрсытэту ў Маскве.

У канцы чэрвеня Беларускі Сэктар Камуністычнага Унівэрсытэту Нац. Менш. Захаду ў Маскве выпусьціў 16 чалавек; 3 з іх застаюцца ў Маскве для беларускай і навуковай працы, рэшта — 13 чалавек будуць накіраваны для працы ў БССР.

А. БЕЛЬСКИ.

Хрэсьбіны Мацюковага ўнука.

Даліся калісьці маскалі у знакі.

А як майго дзеда Мацюка ў палікі

Розгамі загналі — чыталі-ж аб гэтым.

Цяпер я скажу вам як адзін раз летам

Новае начальства гарачай патуры

Новы хрост рабіла і на маеі скуры.

Білі калісь дзеда—цяпер луцяць ўнука.

Слухайце-ж якая нам з таго навука.

Неяк раз пад вечар іду я з кірмашу,

Гляджу, на дарозі, што ідзе ў вёску нашу

Ідзе двух паночкаў якраз на спатканьне.

Ну, думаю, дрэнна! Ня дарма мне сяньня,

Як ішоў ў мястэчка, кот прайшоў дарогу.

І сэрца маё тут пачула трывогу.

Адзін са спатканых выдэгняны ў струнку

Гэта камандант быў Драньскі з пастарунку.

Прыехаў да нас ён рабіць інтарэсы;

Прыслалі з Псей-Вулькі за кару на „Крэсы“.

Другая фігура — тып яшчэ больш новы;

Быў гэта Залэмпа асаднік вайсковы.

Як чалавек ён нічога ня варты,

Затоя-ж у нас тут шышка не на жарты.

Дастаў хваліварак, хоць не араў з роду;

Ня дава, што уласьнік ня мае даходу.

Плывуць як рэчка з казны дапамогі,

А ў пана Залэмпы ўжо адны адлогі.

Аднак-ж Залэмпе жывецца салодка,

Бо ж яго ратуець пазнанская водка.

Атрыў склад водкі, народ п'ець да дуру.

Гэтак пан асаднік нам нясець культуру!

Ды вась ня ўсё гэта,—дабаўлю на даівы:

Залэмпа пры тым ёсьць шэфам дэфэнзывы!

Вось чаму сяляне з далёка ці з блізка

Спаткаўшы Залэмпу кланяюцца нізка.

І дзед мой нябожчык маскалём хрышчоны,

Спаткаўшы сказаў-бы ізноў: „пахвалёны“.

Але унук іншы: хоць крышку баюся,

Думаю, вась пройдуць і не пакланюся.

На што-ж бо я шапку яшчэ здымаць буду?

Ці ён мой прыцель? Гэта-ж шкода труду!

На чьей зямлі сеў, ці-ж мне не вядома?

З чаго пражывае, як „прадуе“ дома?

Вось не пакланюся і перад тым франтам,

Што тут называюць чамусь камэндантам.

Так і зрабіў я. Прахаджу іх міма

І у той бок нават не зьвярнуў вачыма.

— „Стой—Залэмпа кажа—хто і скуль ідзеш ты?“

„Чаго ты як быццам уцякаеш пепіта?“

— „Іду я як трэба, хадзіў на кірмаш,

„Язэп маё імя, а бацькі—Тамаш.

„Жыву ў Стаўпінятах,—празываюць Скурка,

„Дзед мой Мацюк быў, прадзед зваўся Юрка.“

І хацеў дабавіць „ну, й будзь пан здароў!“

Аж паліцьянт мой тут як не зароў:

„Што гэта за жарты! Довуд асобісты!

„А не,—будзе дрэнна! Што гэта маўчыш ты?“

Слухаю я толькі, аб чым ён лапоча?

Дарогі пытае, ці хабара хоча?

— „Пашпарт ты давай нам, беларус пракляты!“

А я ім на гэта: „Вось ўжо год пяты

„Як абыватэльства напрасна шукаю;

„Быццам я прыехаў з заморскага краю,

„Быццам я зьявіўся прасіць у вас хлеба!

„Пашпарт не дастаў я, дык-жа і ня трэба!“

Тут пан Залэмпа робіцца больш гнеўны,

Дражніў яго гэты мужыцкі тон пэўны.

Падходзіць ён бліжай—цягне руку сьмела

Да маеі газэты, што з боку тычэла.

„А што за папера у кішані гэта?“

Рвануў за бераг. „То-ж хамаў газэта!“

„То ты чытаіш ў беларускай мове

„Тыя газэты, што у кожным слове

„Лаюць палікаў. Дык вась ты які!

„Бедныя-ж будуць тут твае бакі!“

А я ім на гэта: „Не, барані Божа!

„Чытаюць бо ты хто чытаць іх можа,

„Я-ж, на жаль, ня ўмею, а люблю дым горкі,

„Вось сусед газэту даў дзеля махоркі“.

І казаў ім праўду, хоць прызнацца стыдна

Як людзі чыталі было мне завіда,

Сам-жа ані ў зубы ня чытаў тагды я.

Дзе-ж было вучыцца у часы цяжкія?

— „Маніць ты нам будзеш“,—Драньскі тады кажа,

„Дык-жа паньство польске сваю моц пакажа“.

Тут мяне палікі хапілі за грудзі,

Кінулі аб землю, як зьвяры ня людзі;

Гэтак на дарозі паваліўшы ў лужы,

Вачуць, што я ўжо стары і ня дужы,

Білі колькі змогі як і чым папала;

Мала душу выгнаць толькі не хапала.

Ачуняўся крышку плёўся я да дому.

Ляжу сусім хворы, не кажу нікому

Як і калі тут гэтак мяне зьбілі,

Ды ўспомніў як дзеда маскалі хрысьцілі.

Загналі пагайкай дзеда ў палікі;

З таго часу думаў, што і я-ж такі,

Але папраўдзі выходзіць, што не.

Так хутка польскасьць выбілі з мяне.

Газэты забралі. Што-ж там у іх ёсьць?

Чаму мова наша вызывае злосьць?

Чаму нас катуюць і так сярод зьдзёку

Атрыці баяцца тое чалавеку,

Што яму пішуць ў яго роднай мове?

Чаму у кожным беларускім слове

Залэмпы бачуць прастанкаў даволі,

Хоць самі ўчора стагналі ў няволі?

Чаму нам трэба есьці хлеб ў змаганьні?

Хто мне аткажа на гэты пытаньні?

Вось мне здалося на пытаньні гэты

Атказалі-б пэўне і тыя газэты,

Што гэтыя людзі з сабой заханілі,

Ды мяне старога ледзь-ледзь не забілі.

Пасья гэтых хрэсьбін уставаў я до дня

І хапаў за кніжку, калі можна, што-дня.

Чытаць я вучыўся перш-наперш на тоя,

Каб сябе пазнаці, каб ведаць мяне хто я.

Прайшло шмат часу — я дабіўся мэты:

Ня толькі чытаю — ўжо пішу ў газэты!

Хоць гэта слушаць ня кожнаму міла,

Цяпер я убачыў, што народ наш сіла.

Покуль ня зусім-жа ён устаў на ногі —

Залэмпаў спаткаеш — зьйдзі, брат, з дарогі.

3 Польшчы.

3 праграмы ўраду.

У сваёй праграмай прамоўе ў Сейме 19.VII прэм'ер мін. Бартэль паміж іншым заявіў, што:

1) Урад не дапусьціць каб дзяржаўны скарб як контрагент падарваў давер сярод сваіх або чужых, але з другога боку будзе дамагацца ста-ноўча, каб забавязаны грамадзян перад скарбам былі споўнены.

2) Урад не дапусьціць каб панаваў маральны развал, пашыралася ў гаспадарчым апарате партыйнасць і гарой была пратэцыя.

3) Урад не дапусьціць, каб дзяржаўны ўра-дзец трахтаваў ў іншы спосаб багатага чалаве-ка, а ў іншы — чалавека працы.

4) Урад не дапусьціць ніякіх спробаў у галі-не гаспадарчай, або грамадзкай і ня прызнае іншых указаў, як павялічэнне агульнага дабрабыту з мэтай павялічэння консупцыйнай здольнасці найшырэйшых колаў працоўных, падняцця пра-дукцыйнасці працы, прадукцыі і паменшан-не дарагоўлі.

5) Урад не дазволіць, каб слушныя правы грамадзян няпольскай народнасці былі выстаў-ляны на здзек, бо лічыць, што змаганьне якой-небудзь катэгорыі грамадзян за іх мову і веру спрэчна з духам Польшчы. (?)

6) Польшча зьўляецца краем з непрадукцый-най даволі і найгорш аплачыванай працы. Урад не дапусьціць каб у якой-кольвечы меры царпелі слушныя правы і інтарэсы працы, каб панаваў вызыск гэтай працы.

7) Урад ня прызнае сталіцу і яе сфэр палі-тычных за цэнтр сваёй дзейнасці і свайго жыц-ця, цэнючы найвышэйшай вагі пытанні забытай дагэтуль правінцыі, якой высілкі і жыццё ўрад возьміць пад асаблівую ўвагу.

8) Урад ані на момант ня будзе стаяць бяз-чынны і бязрадны прад пытаньнем безработцы, але, каб справу гэту хутка і з добрым вынікам развязаць, патрэбна поўная свабода рухаў, па-трэбны поўнамоцтвы для ўраду.

У гэтых плянах п. Бартэля нічога новага ба-дай-што няма. І ад папярэдніх урадоў пекных слоў мы наслухаліся. Паглядзім жа як абяцанкі новага ўраду будуць выглядаць у жыцці.

3 заграницы.

Связь эўропэйскага паразуменьня.

14 ліпеня ў Жэнэве з івіцыятывы палітыкаў і парламентарыстаў у гмаху фундацыі Карнеджы, адбылася нарада з мэтай утварэння на грунце Лігі Народаў сувязі для эўропэйскага паразумень-ня. Пастаноўлена выбраць камітет, які мае пад-гатаваць працу на канчаток жніўня. Зрэдагавана зьмест адозваў да эўропэйскіх народаў.

Забастоўка вуглякопаў у Англіі.

У парламэнцкіх колах перакананы, што ву-глявы крызіс хутка ўступіць у расхучую фазу, хаця сябры выканаўчага камітэту вуглякопаў ас-тавілі Лёндывн. Адзін з іх заявіў пры выездзе, што новыя перагаворы начнуцца ў будучым твд-ні, дзякуючы інтэрвенцыі біскупаў і прадстаўні-каў незалежнага касьдэла.

Выканаўчы камітет вуглякопаў прыняў па-срэдніцтва апошніх.

Ген. Фэнг і СССР.

У японскіх газетах зьявілася погаласка аб зробленым дагаворы між СССР і кітайскім гена-ралам Фэнгам. Па гэтым дагаворы СССР маюць даць 600 тыс. фун. стэрл. на поўную рэарганіза-цыю бальшавіцкіх кітайскіх войскаў. За гэта Фэнг абяцае радаваму ўраду шмат выгадных канцэсіяў палітычна-эканамічнага характару.

Сьмерць Дзяржынскага.

20-га ліпеня вечарам у Маскве памёр на сэр-цавы атак відомы на ўсім свеце тварец і душа бальшавіцкіх чрэзвычайч Дзяржынскі. Па нацы-янальнасці Дзяржынскі быў палякам.

ХРОНІКА.

— Коопэратыўна-Гандлёвыя курсы. Бела-дарускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры аткрывае коопэратыўна-гандлёвыя курсы ў м. Вільні. Кур-сы маюць на мэце прыгатаваць практычных кі-раўнікоў коопэратываў, або прыватных крам.

На курсах будуць выкладацца такія прадме-ты: 1) Аснова эканомікі, 2) Асновы коопэрацыі, 3) Навука аб гандлі, 4) Бугалтэрыя, 5) Беларус-кая гандлёвая карэспандэнцыя, 6) Польская ган-длёвая карэспандэнцыя, 7) Таваразнаўства і 8) Ар-ганізацыя коопэратываў.

Пачатак курсаў 1-га верасня, канец 1-га ліс-тапада г. г. Аплата за курс 60 зл., прычым 10%

усіх слухачоў будзе звольнена ад аплаты, 20% слухачоў будзе звольнена на 50% платы. Часьць курсантаў будзе мець бязплатны інтэрнат.

Пры прыёме на курсы прышэнства маюць безработныя вучыцелі ня з поўнай кваліфікацыяй і асобы маючыя 4-х клясавую асвету; пажадана каб слухачы паходзілі з большых вёсак, або мас-тэчак.

Абсольвэнты пасля аканчання курсаў ат-рымліваюць атэстаты і пры ўчасці Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры займаюцца працай на коопэратыўным грунце.

Заявы з паштовымі значкамі па адказ, пры-маюцца да 15-га жніўня г. г. у Беларускім Інсты-туце Гаспадаркі і Культуры: m. Wilna, Zawalna 7.

— **Прыезд новых культурных працаўні-коў.** Нашы даўнейшыя матурысты, якія ня пры-маліся на польскія ўнівэрсытэты дзеля няпры-наньня правоў беларус. гімназіям, пачынаюць ужо варочацца з дыплёмамі Праскага ўнівэрсытэту. Гэтак на днях прыехаў наш супрацоўнік гр. Янка Станкевіч здабыўшы званьне доктара філлёгіі за працу аб „Аль Кітабе“, а так-жа гр. Дварчанін, які здабыў той-жа ступень за працу аб Фр. Ска-рыне.

— **Дамагаюцца амністыі.** У ночы з 17 на 18 ліпеня ў Вільні каля Эвангеліцкай калегіі ня-ведамымі людзьмі напісана на плаце чырвонай фарбай: „дамагаемзя званьня палітычных вязьняў“. У іншым мейсцы былі памешчаны 2 чырвоныя сьцягі.

— **Арышт літоўскіх кніжак.** Камісар ура-ду налажыў арышт на літоўскія кніжкі друкава-ныя ў Коўне і дастаўленыя ў Вільню: „Vilnius“, „Suduva“ і „Nasz Kalendarz“.

— **Хлеб патанеў.** Зьніжка курсу даляра вл-дзець за сабой і зьніжку цаны на хлеб на 10—15 прац. У зьвязку з гэтым мае адбыцца паседжань-не камісіі змаганьня са спекуляцыяй з мэтай па-ніжэньня цэнаў на тавары.

— **Курс на грошы.** У Варшаве афіцыйна курс на 23.VII лічыўся 9 зл. 08 гр. за даляр. Ру-блі золатам—4,85, сярэбром—3,25.

На чорнай гелдзе ў Вільні 16-га ліпеня плацілі за даляр 9 зл. 10 гр.

4-га ЖНІУНЯ Г. Г. У ЖОДЗІШКАХ
АДБУДЗЕЦЦА

Пасольскае ВЕЧА

Беларускага Сялянскага Саюзу
і Беларускай Хрысьц. Злучнасьці.

Пісьмы з вёскі.

Яшчэ аб насіцелях польскай культуры на вёсцы.

Вёска Барадзенічы.

Прачытаўшы ў „Сялянскай Ніве“ № 12 з дня 12.IV. г. г. аб доктары пану Валянскім з Новага Пагосту і вучыцельцы панне Морычоўне з Ця-дэрака, не ад рэчы будзе аб гэтых людзях яшчэ дапоўніць тым, што я ведаю. Надвочы пан Ва-лянскі прыезджаў у Барадзеніцкую школу дзеля агляду здароўя беларускіх дзетак. Не знайшоўшы дзяцей у школе, ён затрымаўся ў маеі майстроў-ні блізка пры школе і чакаў пакуль дзеці зьбя-руцца. Тут наш доктар у мяне спаткаўся перш-наперш з беларускай газэтай. У сваіх руках ён шчыбка гэтую газэту некалькі разоў перавярнуў, ды і пасля і рукі яму апалі, а сам ён дык аж з твару зьмяніўся. Зьвярнуўся ён тады хутка ў дру-гі кут маеі хаты і ўжо тут спаткаўся ўжо з па-важнымі беларускімі кніжкамі. Хапіўся за кніжку „Фізіялёгія і анатомія чалавека“. Тут вырвалася ў яго пытаньне „skąd te książki?“ а пасля доктар наш засумаваў, змоўк і ані пары з зубоў ня пу-сьціў. Тымчасам дзеці сабраліся ў школу і пача-ліся доктарскія аглядзіны іхнага здароўя. Неката-рыя з Барадзеніцкіх людзей захацелі выкарстаць з добрага здарэньня і пабеглі ў школу да док-тара падлячыцца. Быў такім Язэп Аўлас хворы на вочы, але з ім дык доктар зусім гаварыць не хацеў.

Была там мая замужняная сястра з хворым дзіцячам, але доктар і яе адправіў. Сколькі мы яго не дапрасіліся і сястра і я і наш бацька і на'т грошы мы яму торкалі, а ён што раз крапчэй упіраўся і нас не паслухаў. Мы цяпер толькі да-гадамся, чым уквалілі свайго доктара. Гэта бела-рускія кніжкі і газэты ў маеі майстроўні так са-псулі вясёласьць, і добры настрой доктара і ад-страшылі ад ягоных доктарскіх абавязкаў.

З Барадзеніч пан Валянскі паехаў у школу Густацкую, але і тут не павесялеў. Мой чалавек з гэнай вёскі казаў мне, што гэты доктар не ха-цеў астацца на абедзе ў мыйсцовага вучыцеля,

а мо' гэта дзеля таго, што гены вучыцель не па-ляк, але ўкраінец.

Панна Морычоўна вучыцелька, што з Ця-дэрака пераехала ў Барадзенічы ніяк ня можыць даць рады, з дрыўмі на апал школы і ейнай ква-тэры. Кождае палена дроў у яе ідзець у печ пад номерам. Дзеці ў школе яе не слухаюць. У часе лекцыяў прымераюць сабе капялюш вучыцелькі, а другія ўсей школай з гэтага сьмяюцца. Дык вось ведаіце люцізі якія каля нас польскія доктары і польскія вучыцелькі.
Тодар Аўлас.

НАША ПОШТА.

Гр. Віктару Мутару. Газэту пасылаем.

Гр. Ал. Кісламу. На падпіску згодна з Ва-шай просьбай пачакаем. Газэту Грому і Манска-му пашлём.

Гр. Сябру. За прысланае дзякуем. За неда-хватам месца скарыстаем у чародным нумары. Аб даўнейшых Ваших запісках запытаем пасла.

Гр. Сеўруку. Вершы не падходзяць для „Сялянскай Нівы“.

Гімназіі ў Наваградку. Надрукуем у чарод-ным нумары.

Гр. Анішчыну. Газэту пашлём.

КОНКУРС

на беларускую песьню-гімн
„Беларускага Інстытуту Гаспадаркі
і Культуры“.

Т-ва Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Куль-туры гэтым обявляе **КОНКУРС** на прыгожы верш і музыкальны матыў песьні, якая мае быць **гімнам Інстытуту.**

Зьмест гімну павінен выражаць мэты Інстытуту (Глядзі № 19 „Сял. Нівы“), дух і псыхалёгію бела-рускага народу, а музыка мусіць быць блізкай беларускім народным матывам, прычым можна пры-сылаць ня толькі разам верш з музыкай, але і па-асобку.

Інстытут устанавіў дзьева нагоды: 1-шая—100 зл. 2-гая 50 зл.

Творы трэба прысылаць бяз прозьвішча аўтара, толькі пад псеўданімам (праўдзівае прозьвішча па-даць у закляным канвэрце).

Творы можна прысылаць у часе да 1 га ка-стрычніка г. г. па адрэсу: m. Wilno, ul. Zawalna 7 для Інстытуту.

г. Вільня, дня 3—VII—1926 г.

Беларускі Інстытут
Гаспадаркі і Культуры.

Выйшаў з друку асобнай брашурай

Статут і Праграма Беларус. Сялянскага Саюзу.

Высылаецца ўсім на жаданьне.

Цана 20 гр. (можна маркамі пашт.)

Адрэс: Вільня, Полацкая в. 4—7
Беларускі Сялянскі Саюз

Нядауна адчыненая першая БЕЛАРУСКАЯ ДРУКАРНЯ ім. Фр. Скарыны у Вільні, Людвісарская № 1.

Прымае заказы на ўсялякія дру-карскія работы ў рожных мовах (кніжкі, брашуры, газэты, афішы, канцэлярыя блянкі і іншыя).

ЦЭНЫ КАНКУРЭНЦЫЙНЫЯ.
СПАУНЕНЬНЕ ЗАКАЗАУ
ХУТКАЕ і СУМЛЕННАЕ.